

REJESTRACJA STOWARZYSZENIA W KRS

Warto, czy nie warto?

CO DAJE FAKT ZAREJESTROWANIA STOWARZYSZENIA?

Zarejestrowane stowarzyszenia i fundacje zyskują osobowość prawną, co daje i między innymi prawo do uczestnictwa w kształtowaniu polityki lokalnej (np. przez udział w konsultacjach) oraz prawo do starania się o pieniądze publiczne i prywatne na realizację swoich i działań, a także możliwość korzystania z pomocy wolontariuszy.

Zarejestrowanie organizacji pozarządowej przede wszystkim sprawia, że uzyskujemy osobowość prawną, co daje nam prawo m.in. do:

- „realizacji zadań publicznych”, czyli realizowania projektów, które służą dobru społecznemu, i które są w całości lub częściowo finansowane z pieniędzy publicznych samorządowych i rządowych;
- starania się dofinansowanie swoich działań (projektów) w innych konkursach dotacyjnych lub grantowych (np. ze środków europejskich, od fundacji prywatnych);
- otrzymywania darowizn od osób prywatnych i firm, które mogą odliczyć to sobie od podstawy opodatkowania;
- zwolnienia z płacenia podatku dochodowego – w określonych zakresach;
- prawo do tworzenia reprezentacji danej grupy czy społeczności, np. bycia członkiem federacji, co wzmacnia głos, opinię, stanowisko w wielu sprawach;
- prawo do uczestniczenia w kształtowaniu polityki lokalnej poprzez konsultowania aktów prawnych, w tym aktów prawa lokalnego w określonych zakresach, np. miejscowych planów rozwoju, programów współpracy z organizacjami pozarządowymi i innych dokumentów dotyczących spraw społecznych;
- korzystania z pomocy wolontariuszy prowadzenia tzw. odpłatnej działalności pożytku publicznego, co – bez zarejestrowania się jako przedsiębiorca, tj. bez zarejestrowania działalności gospodarczej – umożliwia, na określonych warunkach, sprzedaż usług i towarów
- prowadzenia działalności gospodarczej (po uzyskaniu wpisu do rejestru przedsiębiorców);
- zatrudniania pracowników;
- starania się o status OPP, który daje prawo do ubiegania się o 1% podatku dochodowego, płaconego osoby prywatnej;
- może łączyć się w związki stowarzyszeń;
- może powoływać oddziały terenowe;
- w wielu samorządach: korzystania z różnych przywilejów: np. bezpłatnych szkoleń, doradztwa, preferencyjnych stawek za wynajem lokali, wsparcia technicznego.

JAKIE OBOWIĄZKI NAM PRZYBĘDĄ, JEŚLI ZAREJESTRUJEMY DZIAŁALNOŚĆ NASZEJ ORGANIZACJI W KRS?

Z samego faktu zarejestrowania organizacji w KRS w zasadzie nie wynikają żadne dodatkowe obowiązki dla organizacji, oprócz tego, że organizacja taka musi zgłaszać w KRS wszystkie zmiany, które w niej zachodzą lub znajdują swoje odzwierciedlenie w jej statucie. Znacznie więcej obowiązków może jednak wynikać z działalności podejmowanej dzięki nabyciu (poprzez rejestrację w KRS) przez stowarzyszenie osobowości prawnej.

Organizacja posiadająca osobowość prawną może m.in. przyjmować darowizny, spadki, zapisy, otrzymywać dotacje, korzystać z ofiarności publicznej, podejmować finansową współpracę z administracją publiczną i biznesem, prowadzić działalność gospodarczą. Ze wszystkimi tymi działaniami wiążą się określone obowiązki wobec KRS, urzędów skarbowych i instytucji sprawujących kontrolę nad stowarzyszeniem (starosta, prezydent miasta, minister – rozliczanie dotacji).

CZY MOŻEMY DZIAŁAĆ SPOŁECZNIE, ALE NIE REJESTROWAĆ SIĘ W SĄDZIE?

Bez rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS), mogą prowadzić działalność społeczną:

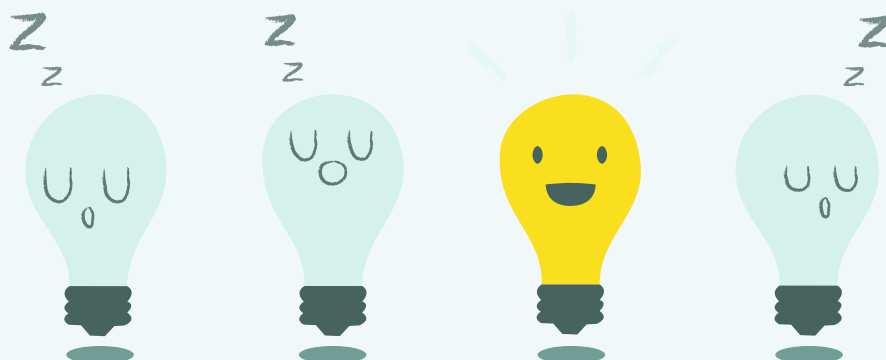
- grupy nieformalne – często prowadzenie działalności społecznej rozpoczyna się od utworzenia grupy nieformalnej, której działalność nie jest nigdzie rejestrowana. Może to być na przykład kilku miłośników fotografii, którzy organizują mały, otwarty wernisaż fotografii, który okazuje się sukcesem. Powstaje pomysł, by rozwinąć tę działalność, zwłaszcza, że na wernisażu zjawili się inni entuzjaści tej dziedziny. Stąd już tylko krok do rejestracji, która ułatwia prowadzenie wielu działań (np. daje większe możliwości pozyskiwania środków na kolejne wernisaże);
- stowarzyszenie zwykłe (zgłaszane do starosty);
- kluby sportowe – działające jako stowarzyszenia i nie prowadzące działalności gospodarczej;
- komitety społeczne – czyli grupy organizujące się w określonym celu (np. wybudowania sieci kanalizacyjnej lub zbiórki pieniędzy na pomoc dla chorej osoby). Nie ma szczegółowych przepisów, które dotyczyłyby zakładania komitetów społecznych.
- rady rodziców – czyli przedstawiciele wszystkich rodziców uczniów danej szkoły, którzy są wybrani w demokratycznych wyborach. Reprezentują oni ogół rodziców, np. w kontaktach z radą pedagogiczną czy radami rodziców uczniów innych szkół. Zasady tworzenia rady rodziców uchwalają rodzice uczniów danej szkoły. Rada rodziców sama uchwała regulamin swojej działalności, który nie może być sprzeczny ze statutem szkoły. Aby wspierać działalność statutową szkoły, rada rodziców może gromadzić fundusze z dobrowolnych składek rodziców oraz innych źródeł. Zasady wydatkowania tych funduszy powinien określać regulamin rady rodziców.

CZY JEST MOŻLIWA ZAMIANA FORMY STOWARZYSZENIA ZE ZWYKŁEGO NA REJESTROWE?

Podejmując decyzję, który rodzaj stowarzyszenia chce się założyć, trzeba wziąć pod uwagę swoje potrzeby i zasoby – od tego zależeć będzie optymalna forma prowadzenia stowarzyszenia. Czy do planowanej działalności będą potrzebne większe fundusze? Czy ma być to działalność powtarzalna czy incydentalna? Czy dysponujemy grupą 7 zaangażowanych członków?

„Przerejestrowanie” stowarzyszenia zwykłego w rejestrowe jest możliwe od 1 stycznia 2017r. i jest to jedna ze zmian wprowadzonych nowelizacją ustawy prawo o stowarzyszeniach, obowiązującej od 2016r.

PRZEKSZTAŁCENIE – CO MUSIMY ZROBIĆ

Przekształcenie stowarzyszenia zwykłego w stowarzyszenie rejestrowe może nastąpić, jeśli stowarzyszenie zwykłe ma co najmniej 7 członków. Wszyscy członkowie muszą zgodzić się na przekształcenie. Zgodę należy wyrazić w formie uchwały. Będzie ona bazą do uformowania się stowarzyszenia rejestrowego. Ustawa wymaga bowiem, żeby uchwała zawierała:

- nazwę i siedzibę stowarzyszenia,
- powołanie władz stowarzyszenia,
- przyjęcie statutu stowarzyszenia (w formie załącznika do uchwały),
- sprawozdanie finansowe stowarzyszenia zwykłego sporządzone na określony dzień w miesiącu poprzedzającym podjęcie uchwały o przekształceniu (jak wyżej - w formie załącznika).

Oczywiście, opisane tu przekształcenie należy wcześniej przygotować. Ustawa precyzuje tryb przygotowań. Wymaga, żeby członkowie stowarzyszenia zostali zawiadomieni o zamiarze przekształcenia nie później niż na miesiąc przed planowanym dniem podjęcia uchwały. Zawiadomienie musi zawierać dwa elementy:

- ♦ projekt statutu stowarzyszenia (tzn. dokumentu, który będzie podstawą działania powstałego w wyniku przekształcenia stowarzyszenia rejestrowego),
- ♦ informacje o aktywach i pasywach stowarzyszenia zwykłego.

Procedura przekształcenia stowarzyszenia zwykłego w rejestrowe, podobnie jak w przypadku standardowej rejestracji stowarzyszenia, wymaga złożenia wniosku do Krajowego Rejestru Sądowego. Wniosek o wpis stowarzyszenia do KRS składają i podpisują wszyscy członkowie zarządu. Do wniosku trzeba dołączyć:

- uchwałę o przekształceniu (zawierającą opisane powyżej elementy, a więc przede wszystkim statut organizacji),
- zaświadczenie o wpisie stowarzyszenia zwykłego do ewidencji (starosty), wydane nie wcześniej niż na 3 miesiące przed dniem podjęcia uchwały o przekształceniu.

Sąd informuje starostę o tym, że stowarzyszenie zostało zarejestrowane w KRS. Na podstawie tej informacji starosta wykreśli stowarzyszenie z ewidencji.

